

Svenska Vindbolaget AB
Box 95
281 50 Hässleholm

Komplettering av ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för uppförande och drift av maximalt 53 vindkraftverk vid vindkraftprojekt Stockåsbodarna, Sundsvalls och Ånge kommuner

Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland förelägger Svenska Vindbolaget AB (Bolaget), enligt miljöbalken 22 kapitlet 2 § samt 19 kapitlet 5 §, att komplettera handlingarna.

Kompletteringarna, i 5 pappersexemplar samt 1 digitalt exemplar, ska vara länsstyrelsen tillhanda så snart som möjligt, dock senast den **31 augusti 2014**.

En delredovisning av kungsörnsinventeringen enligt punkt 5 ska lämnas in **senast den 30 april 2014**.

Bolaget ska komplettera handlingarna enligt följande. Förtydligande av de punkter som ska kompletteras framgår av miljöprövningsdelegationens bedömning.

Ansökan

1. a) Ansökan ska uppdateras så att rätt verksamhets kod anges.
b) Definiera vad som avses med tiden för igångsättande av de med ansökan avsedda verksamheterna.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Bolaget anger i ansökan har verksamhetskod 40.95.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att ansökan omfattar vindkraftverk med en höjd över 150 meter och verksamhetskoden bör därför vara 40.90.

2. Komplettera ansökningshandlingarna med en tydlig karta där hela verksamhetsområdet framgår. Verk och nya och befintliga vägar för vindkraftens behov ska markeras. Parkens yttre gräns inom vilket tillstånd till verksamheten söks inklusive vägar mellan verk och de olika etableringsområdena ska också anges.
3. Komplettera ansökningshandlingarna med en tydlig karta vad gäller de skyddsvärden mm som förekommer inom området. Kartmaterialet ska märkas så att det framgår vad kartorna visar samt tecken och symbolförklaringar. Kartorna ska redovisa totalen vad gäller placering av vindkraftverk och vägdragningar (befintliga respektive nya), aktuella värden (natur och kultur),

konkurrerande intressen (exempelvis skoterleder, rennäring), fastighetsgränser och fastighetsbeteckningar samt projektområdesgränser. Kartorna ska vara tydliga och i A3-format. Underlagskarta ska vara gröna kartan eller motsvarande. För ökad tydlighet ska delområden redovisas på separata kartor.

4. a)Kompletera natur- och kulturvärdesinventeringarna/utredningarna så att samtliga verk och vägar som ansökan omfattas inkluderas.
- b)Förtydliga om hänsyn tagits till vad som anges i natur- och kulturinventeringarna samt om övergripande riktlinjer kommer att tillämpas för anläggning av verk, vägar mm och redogör i så fall tydligt för dessa.
- c)På karta ska ursprunglig respektive ny plats efter att justeringar gjorts anges. Hänsyn ska även tas till de uppgifter som framkommer i den kompletterande inventeringen enligt ovan.
- d) Bolaget ska specificera de känsliga områden som *kommer att* undvikas för att motverka påverkan på hydrologin, och markera dessa på tydlig karta/layouten.
- e) Bolaget ska tydliggöra de skyddsåtgärder som Bolaget *kommer att* vidta i syfte att bibehålla områdets rådande hydrologiska status vid anläggandet av fundament, kranplatser, uppställningsplatser, uppläggningsplatser, vägar (nyanläggande respektive vid förstärkning av befintliga), ledningar, servicebyggnad och eventuella transformatorstationer i anslutning till vindkraftverken.
- d) Bolaget ska även tydliggöra de skyddsåtgärder som *kommer att* vidtas vid korsande av vattendrag och/eller våtmark.

Miljöprövningsdelegationens bedömning (punkt 2 och 3)

Kartmaterialet är en viktig del i bedömning av en ansökan. Tydliga kartor underlättar väsentligt för såväl miljöprövningsdelegationen som remissinstanser och övriga som vill ta del av ansökan. En heltäckande bild över projektområdet är nödvändig för att tydliggöra det område inom vilket tillstånd ges, även om begränsningar finns på var verk och vägar får placeras. Vägdragningarna måste framgå för att kunna bedöma om dessa överensstämmer med vad som inventerats samt om föreslagen vägdragning är lämplig.

Etableringsområden med fri placering av verk och vägar har utritats på karta. I ansökan anges (till viss del) att hänsyn tagits till rekommendationer i naturvärdes- och kulturmiljöinventeringar. Verksplaceringar och vägdragningar ska därför redovisas tillsammans med de natur- och kulturvärden som påträffats för att möjliggöra bedömning av vilken hänsyn Bolaget har tagit. Förtydliga också vilken hänsyn utifrån genomförda inventeringar och ovanstående som kommer att tas till uppställnings- och uppläggningsplatser mm. Även förekommande våtmarker och påverkan på hydrologin ska redovisas samt skyddsåtgärder för att undvika påverkan ska tas med i beskrivningen.

För att på ett enkelt och överskådligt sätt kunna göra en bedömning av placering av verk och vägar ska detta anges på samma karta.

I de kartor som redovisas i anslutning till naturvärdesinventeringen framgår att utredningsområdena för natur- och kulturinventeringen inte omfattar hela etableringsområdena och de verks- och vägplaceringar som föreslagits. Tillstånd till placering av verk och vägar inom angivet etableringsområde kan inte lämnas där inventering inte genomförts då det där en förutsättning för lokaliseringens lämplighet. Kompletterande inventeringar måste därför genomföras för att detta ska kunna prövas.

5. Komplettera kungsörnsinventeringen från 2011 med en uppföljande spelflyktsinventering i februari/mars 2014.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Vid inventeringen 2011 framkom att det 2006 fanns en stationär kungsörn ca 2,5 km bort och Bolagets bedömning är att kungsörn inte påverkas av vindkraftetableringen. Miljöprövningsdelegationen menar att en kompletterande inventering ska genomföras så att aktuell kunskap kan tas med i bedömningen av ansökan. Miljöprövningsdelegationen anser att en inventering för att kunna bedömas vara av tillräcklig omfattning ska omfatta minst 3 spaningstillfällen per inventering, med godkända väderförhållanden, samt utföras från minst två platser samtidigt per spaningstillfälle/dag, dvs. inventeringen behöver utföras av fler än en person per spaningstillfälle/dag.

6. Komplettera beskrivningen av påverkan fågellivet med en beskrivning/inventering av skyddsåtgärder som möjliggör en bedömning av förenligheten med artskyddsförordningen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Vid naturvärdesinventering har även fågellivet observerats. Frågan om förenligheten med artskyddsförordningen ska prövas inom ramen för denna tillståndsprovning och detta måste därför tydliggöras genom redovisning av vilken hänsyn som tas för att förekommande störningskänsliga fågelarter inte påverkas. B la har lom noterats vid ett antal tjärnar och det är därför relevant att också redovisa flygrörelser, inte enbart skyddsavstånd, till de tjärnar där lom uppehåller sig. Särskilt viktigt är att identifiera flygstråken mellan tjärnarna och de sjöar där födosök görs. Även påverkan på rovfåglar, hönsfåglar och hackspett ska bedömas. En uppföljande inventering bedöms nödvändig för att kunna redovisa dess uppgifter.

7. Bolagets ska komplettera handlingarna med en inventering avseende fladdermöss. Med inventeringen som grund ska Bolaget göra en bedömning av den påverkan som projekt Stockåsbodarna kan medföra för förekommande fladdermöss samt redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas för att minimera påverkan.

Motivering

Bolaget har inte beskrivit förekomsten av fladdermus i området, ingen fladdermusinventering har bifogats ansökan.

Naturvårdsverket har tagit fram en syntesrapport om vindkraftens effekter på fåglar och fladdermöss, NV Rapport 6467. Rapporten innehåller dels en modell för bedömning av ett områdes värde för fladdermöss, och därmed risk för

påverkan, samt dels rekommendationer kring hur fladdermusinventeringar bör utföras för att man ska kunna dra relevanta slutsatser kring förekomst av fladdermöss på olika platser.

Enligt mark- och miljööverdomstolens dom i mål nr M 7639-11 ska en ansökan enligt 9 kapitlet miljöbalken innehålla sådant underlag som gör det möjligt att bedöma verksamhetens förenlighet med artskyddsförordningen. Detta innebär att ansökan ska omfatta redovisning av förekommande arter, påverkan på dessa samt vilka skyddsåtgärder som vidtas för att undvika påverkan. Miljöprövningsdelegationen bedömer att detta saknas för fladdermöss.

8. Komplettera samrådsredogörelsen med hur hänsyn tagits till inkomna synpunkter samt om synpunkter inkommit från Sundsvall-Timrå airport.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

I samrådsredogörelsen anges att yttrande från flygplatsen kompletterar ansökan. Redovisa detta yttrande.

Ni har till ansökan bifogat inkomna yttranden under samrådet. Av samrådsredogörelsen ska också framgå hur ni tagit hänsyn till inkomna synpunkter. I yttranden från Telia Sonera och Teracom bland annat framgår att några verksplaceringar utgör hinder för länkstråk respektive spärrzon. Förtydliga om och i så fall hur hänsyn har tagits till detta. Sammanfatta även hur ni tagit hänsyn till andra inkomna synpunkter från myndigheter och närboende.

9. a) För de byggnader som återfinns inom 40 dB(A) linjen ska Bolaget styrka att de inte används för boende, permanent- eller fritidsbostad.
- b) Förtydliga om det finns ytterligare byggnader inom parkområdet, enligt vad som anges i kompletteringsyttrandet från Sundsvalls kommun. Redovisa även hur dessa nyttjas.
- c) Om det visar sig att byggnader som nyttjas för boende (enligt punkt a och b) finns inom nuvarande 40 dB(A)-linje ska en ny layout bifogas där 40 dB(A) innehålls.
- d) Komplettera redovisningen av skuggning genom att ange hur många minuter per dag de byggnader som nyttjas för boende utsätts för skuggning i enlighet med det villkor som föreslagits.
- e) Förtydliga vilken påverkan skuggoptimering/avstängning av verken får på energiproduktionen och därmed den förordade layoutens lämplighet.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

I bilaga två redovisas ett antal byggnader i närområdet av parken. För vissa av dessa byggnader överskrider ljudnivån på 40 dB(A). Även de skuggtider som föreslagits som villkor för verksamheten överskrider i vissa fall. Detta kommer enligt Bolaget att åtgärdas genom skuggoptimering.

I ansökan anges att vissa av byggnaderna är jakt- och fiskestugor, eller är

ödehus och därmed inte kan klassas som bostadshus.

Miljöprövningsdelegationen menar att det ytterligare måste styrkas att dessa inte nyttjas för boende. Detta kan exempelvis göras via intyg från de som äger byggnaderna.

Miljökontoret i Sundsvalls kommun har angett på sid 6 i sitt yttrande avseende behov av kompletteringar av ansökan att det finns ytterligare byggnader än de som redovisats i ansökan inom påverkansområdet. Bolaget ska kommentera detta och i förekommande fall skicka in en beskrivning av dessa. (yttrandet bifogas)

Miljöprövningsdelegationen menar att byggnader som nyttjas för boende inte ska utsättas för ljudnivåer över 40 dBA. En ny layout ska bifogas ansökan om ytterligare byggnader som nyttjas för boende framkommer i utredningarna enligt ovan så att föreslagna villkor innehålls. När det gäller skuggning kan skuggoptimering nyttjas för att tillse att föreslaget skuggvillkor innehålls. Miljöprövningsdelegationen menar dock att grunden i en lokalisering ska vara att detta kan innehållas med förordad layout. En begränsning av produktionen får inte vara så stor att lokaliseringen inte kan anses lämplig.

10. Bolaget ska redovisa de vattenförekomster (beteckning i VISS ska anges) som återfinns i området, den statusklassning vattenförekomsterna har samt beskriva och bedöma den påverkan på statusklassningen som ansökt verksamhet kan komma att medföra respektive vilka skyddsåtgärder som Bolaget *kommer att* vidta för att minimera påverkan.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Även om verksamheten inte kommer att uppföras inom eller i direkt anslutning till statusklassade vattenförekomster så kan verksamheten medföra indirekt påverkan. För att kunna göra en bedömning av möjlig påverkan ska förekomsten av statusklassade vattenförekomster redovisas och påverkan från planerad verksamhet bedömas. Även de skyddsåtgärder som Bolaget *kommer att* vidta för att motverka påverkan ska redovisas.

11. Förtydliga på karta var anslutningsledning kommer att ansluta till parken planeras och redovisa en översiktlig och bedömning av påverkan på konkurrerande intressen, rennärings, natur- och kulturvärden etc. som planerad ledningsdragning till befintligt elnät kan komma att medföra.

Bolaget ska även tydliggöra hur de olika verken och etableringsområdena kommer att sammankopplas, med markförlagd eller luftledning.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

För att bedöma påverkan ska det tydliggöras hur elledningar mellan de olika etableringsområdena och verken kommer att dras (mark eller luft) och var transformatorstationer planeras anläggas.

Anslutning till befintligt elnät omfattas inte av denna ansökan. Eftersom ansökt verksamhet inte kan bedrivas utan nätanslutning anser dock

miljöprövningsdelegationen att även nätanslutningen bör beaktas i den sammantagna lokaliseringsprövningen av ansökt verksamhet.

12. Ange hur de alternativa lokaliseringarna valts.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Som alternativa lokaliseringar har Sönnansjö och Stormyra angetts. Det framgår inte hur dessa har valts, om de varit aktuella under Bolagets process med att hitta lämpliga områden eller om de varit aktuella i kommunens temaplan för vindkraft. Detta ska anges så att det kan bedömas om alternativen är realistiska.

Det kan konstateras att förordat alternativ fått högre poäng än övriga alternativ i kolumnen riksintresse för vindbruk. Detta har motiverats med att det är utpekade i kommunens vindbruksplan, vilket inte är det samma som ett riksintresseutpekande.

13. Bolaget ska komplettera handlingarna med beskrivning och bedömning av påverkan på landskapsbilden från de olika fotopunkterna var för sig. Bolaget ska även motivera valet av fotopunkter.

Motivering

Fotomontage har tagits fram för att beskriva konsekvenserna för landskapsbilden. Påverkan bedöms sammanfattningsvis bli begränsad. Miljöprövningsdelegationen anser att Bolaget även ska beskriva och bedöma påverkan från respektive fotopunkt för att få ett bättre underlag till den sammanfattande bedömningen/analysen av påverkan på landskapsbilden. Det framgår inte varför Bolaget valt just dessa punkter.

14. Komplettera ansökan med en animering av hinderbelysningen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Hinderbelysningen är en del av påverkan på landskapsbilden. Miljöprövningsdelegationen anser det motiverat att redovisa en animering av hinderbelysningen från minst två av de platser där många verk kommer att synas.

15. Komplettera ansökan med ett förtydligande hur den överensstämmer med riktlinjerna Sundsvalls kommuns tematiska tillägg för vindkraft, exempelvis vad avser avstånd till bostäder. En karta ska också bifogas där det framgår vilka områden av ansökt område som överlappar planen. Motivera också ytterligare hur de delar som inte omfattas av översiktsplanerade områden för vindkraft i Ånge och Sundsvalls kommuner ändå kan anses lämpliga.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser att Bolaget ska tydliggöra till vilka delar projektet överensstämmer med Sundsvalls kommuns riktlinjer/policy och till vilka delar det inte överensstämmer. Miljöprövningsdelegationen anser att avsteg från översiktsplanerna i båda kommunerna ska motiveras.

16. Komplettera ansökan/MKB med en beskrivning av eventuell påverkan på rennärningen på lång sikt och vilka åtgärder som kan vidtas för att minimera påverkan om berörda samebyar i framtiden kommer att nyttja området.

Miljöprövningsdelegationens bedömning
i ansökan anges att området berör vinterbetesområde för tre samebyar. Raedtievarie har i yttrande angett att de inte nyttjat området på lång tid men att områden som inte nyttjas idag kan bli aktuella att nyttja i framtiden. Miljöprövningdelegationen bedömer det därför motiverat att Bolaget kompletterar ansökan i enlighet med ovanstående.

Ärendet

Svenska Vindbolaget AB har inkommit med ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för uppförande och drift av maximalt 53 vindkraftverk vid vindkraftprojekt Stocksåsbodarna, Sundsvalls kommun.

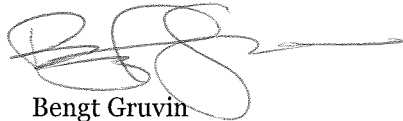
Miljöprövningsdelegationen har tagit del av från Bolaget inkomna handlingar. Inför beslut om kompletteringar har ärendet skickats på remiss till tillsynsmyndigheten, Sundsvalls kommun.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Det är av mycket stor vikt att de handlingar som inlämnas i prövningsärenden är av sådan omfattning att en saklig bedömning av verksamhetens påverkan på människors hälsa, miljön och förekommande naturresurser kan genomföras.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att från Bolaget inkomna handlingar inte är av erforderlig omfattning för att en saklig bedömning ska kunna genomföras. Bolaget ska därför komplettera handlingarna i enlighet med detta föreläggande.

För miljöprövningsdelegationen

Bengt Gruvin
Miljösakkunnig

Frida Uebel
Miljöskydds-enheten
Telefon 0611-34 92 51

Kopia till: Miljökontoret, Sundsvalls kommun, via e-post
Bygg- och miljökontoret, Ånge kommun, via e-post
Stadsbyggnadskontoret, Sundsvalls kommun, Helen Lundahl, via e-post
Kommunledningskontoret Ånge kommun, Elin Rapp, via e-post